

RAPPORTFORSIDE

Rapportnr: OR.08.02	ISBN nr: 82-7520-456-9 ISSN nr: 0803-6659	Rapporttype: Oppdragsrapport
Rapporttittel: Kartlegging av lokale rammebetingelser for de største næringsmiddelbedriftene i Fredrikstad kommune		Forfatter(e): Fred Callisen
Prosjektnummer: 380580	Prosjekttittel: Rammebetingelser næringsmiddelbedrifter	
Oppdragsgiver(e): Næringsseksjonen, Fredrikstad kommune		
Oppdragsgivers referanse: Per Erik Simonsen, avdelingsleder Næringsavdelingen		
Resymé: Næringsmiddelindustrien er blant de viktigste bransjene i Nedre Glommaregionen – både hva gjelder sysselsetting og kompetanse. Videre utvikling av næringen er derfor viktig for kommunene. Næringen er under press i den forstand at statlige rammebetingelser for flere av bedriftene favoriserer en lokalisering innen EU. STØ har derfor på oppdrag av næringsavdelingen i Fredrikstad kommune kartlagt bedriftenes rammebetingelser med særlig vekt på samhandling med kommunen som vil være kritisk som konkurransefaktor for bedriftene. Næringsmiddelbedriftene ønsker å gå inn i et konkret samarbeid med kommunen for å skape stabile rammebetingelser og hurtigst mulig kunne realisere sine utbyggingsplaner når situasjonen krever det. Bedriftenes samfunnsmessige motiv for dette knytter seg klart til at denne næringen i framtida kan finne det nødvendig å flytte ut dersom lokalisering i Fredrikstad ikke byr på vesentlige lokale fordeler som sterk lokal samhandling mot felles mål og visjoner.		
Emneord: * Rammebetingelser * Næringsmiddelbedrifter * Fredrikstad kommune	Tilgjengelighet: Denne side: Åpen Denne rapport: Åpen	Antall sider inkl. bilag: 14
Godkjent Dato: 4. juni 2002		
Fred Callisen	Per Kirkebak	
_____ Prosjektleder (sign)	_____ Instituttleder (sign)	

**Kartlegging av lokale
rammebetingelser for de
seks største
næringsmiddelbedriftene i
Fredrikstad kommune**

**En rapport utarbeidet for
Næringsseksjonen
Fredrikstad kommune av
Fred Callisen ved
Stiftelsen Østfoldforskning**

Innhold

1. Bakgrunn
2. Formål og omfang
3. Gjennomføring av kartleggingen
4. Tema som bedriftene og kommunen kan samarbeide om
5. Tiltak

1. Bakgrunn

På januarmøtet år 2002 i nettverket for næringsmiddelbedrifter ble det tatt opp flere problemstillinger knyttet til bransjens rammebetingelser i Fredrikstad kommune.

Flere av næringsmiddelbedriftene ga uttrykk for en sterk misnøye med lokale og nasjonale rammebetingelser som for eksempel avgifter, toll, forordninger, saksbehandling og lokalt virkemiddelapparat.

Misnøyen var så sterkt at de fleste vurderer å "flagge ut" hele eller deler av sine virksomheter.

Som et første skritt fikk Stiftelsen Østfoldforskning i oppdrag av Næringsavdelingen i Fredrikstad kommune å foreta en forenklet kartlegging av rammebetingelser sammen med næringsmiddelbedriftene i nettverket.

2. Formål og omfang

Formålet med den forenklete kartleggingen er å få en oversikt over "hva som betyr noe lokalt" for de næringsmiddelbedrifter som deltar i nettverket.

Kartleggingen skal også komme med forslag på tiltak/aksjoner med spesiell fokus på å forebygge "utflagging" fra kommunen samt å øke bransjens verdiskaping i kommunen.

Hensikten med kartleggingen er primært å få frem de lokale rammebetingelser som Fredrikstad kommune kan anses å ha mulighet for å påvirke.

Samlet omsatte de 6 bedriftene for ca. 4,1 mrd. kr ekskl. avgifter og sysselsatte ca. 1450 personer i år 2001.

Alle 6 næringsmiddelbedriftene i nettverket har deltatt i kartleggingen og disse er:

- **Brynild-gruppen**, v/kvalitets- og utviklingssjef Nils-Kristian Valnes og v/daglig leder Jan Brevik, Maritim Food AS

Følgende selskaper inngår i Brynild-gruppen:

Brynildsens Fabrikker, Brynild Salg, Brynild Produksjon, Minde Sjokoladefabrikk, Allsweets, Jesper Gourmet, Maritim Food samt hotellene City og Victoria.

Nettoomsætning i 2001 var 855 MNOK

Ansatte 383 (næringsmidler) 535 (totalt)

- **Denofa AS** v/fabrikkdirektør Stein Øren
Nettoomsætning i 2001 var 2.000 MNOK
Ansatte 300

- **Engelsviken Canning AS** v/daglig leder Marianne Gran Andersen
Nettoomsætning i 2001 var 110 MNOK
Ansatte 23
- **Gudesen AS** v/adm.dir. Jon Petter Gudesen
Følgende selskaper inngår i Gudesen:
Gudesen AS (bakeri, konditori og utsalg), NEN-PRODUKTER (juice)
og G-PRODUKT AS (baguetter)
Nettoomsætning i 2001 var 276 MNOK
Ansatte 150
- **Mills DA** v/daglig leder AnnCatrin Johansson
Nettoomsætning i 2001 var 600 MNOK (margarinproduksjon) 1.000 MNOK (totalt)
Ansatte 125
- **Stabburet Råbekken** v/Tor Egil Kristiansen og teknisk sjef Geir Clasen
Produksjon av pølser, ferdigretter, middags- og påleggshermetikk, frosne hamburgerer, karbonader, løvstek etc, samt produksjon av noe ferskvare til storhusholdningsektoren. I tillegg produserer vi alt pizzakjøttet til pizzaproduksjonen ved anlegget på Stranda.
Nettoomsætning i 2001 var 850 MNOK
Ansatte 450

Et anlegg i Øyenkilen (produksjon av makrell i tomat) og antall ansatte (sesongvariabelt) samt tallstørrelser her kommer i tillegg.

3. Gjennomføring av kartleggingen

Kartleggingen er blitt gjennomført i nært samarbeid med alle næringsmiddelbedriftene.

En stikkordsliste til hjelp for bedriftene i deres arbeid med å bidra til kartleggingen, ble utarbeidet. Listen omfattet

:

- Skatt og avgifter
- Miljøkrav
- Kommunal saksbehandling og politikk
- Statlig byråkrati og politikk
- Støtte
- Tilrettelegging v/kommunen

Videre ble følgende spørsmål stilt til bedriftene:

- Hvorfor er bedriften lokalisert til Fredrikstad?
- Hvis katastrofen er framme og bedriften for eksempel brenner ned - hvor vil da produksjonen bli lokalisert ?
- Hvilken del av produksjonen kan være aktuell for utflytting fra Fredrikstad ?
- Og, hvorfor ?
- Hva må til av kommunale tiltak for at bedriften skal øke verdiskapingen enda mer ?
- Hvordan jobber Fredrikstad kommune på lag med bedriften ?

Stikkordslisten med spørsmålene ble oversent bedriftene for behandling. Bedriftene ble bedt om å fokusere på de rammebetingelser som de anser har størst betydning for sin virksomhet og som de anser Fredrikstad kommune kan påvirke. Bedriftene behandlet listen internt hver for seg og kom enten tilbake med skriftlige svar eller fikk besøk av STØ v/Fred Callisen. Bedriftene fikk ikke vite svarene fra de øvrige deltakerne før de selv hadde svart. Etter at alle hadde svart ble samtlige svar oversendt alle bedriftene for en endelig kvalitetssikring. Det ble kun foretatt to små endringer eller justeringer av de opprinnelige svarene i denne kvalitetssikringsrunden.

Med utgangspunkt i de foreliggende svarene ble et utkast til foreliggende rapport utarbeidet. Utkastet ble forelagt bedriftene for kommentarer og forslag til justeringer. Deretter ble en foreløpig rapport sendt til Næringsavdelingen, Fredrikstad kommune og nettverksbedriftene som et dokument for behandling på aprilmøtet i nettverket for næringsmiddelbedrifter hvor Næringsseksjonen er fast medlem. På aprilmøtet ble det besluttet å utvide stikkordslisten med mer fyldige kommentarer fra bedriftene. STØ fikk i oppdrag å ta en ny runde med bedriftene for å konkretisere utsagnene. Svarene fra bedriftene er gjengitt som *kursiv stil* i vedlegg "**Oppsummering per 19. april 2002**".

Etter aprilmøtet ble rapporten justert og videre bearbeidelse ble besluttet i et eget arbeidsmøte primo mai hvor alle bedriftene deltok. Rapporten beskriver hvordan deltakerne ønsker samarbeidet med kommunen i framtiden. Videre forutsettes at kommunen skal være en reell partner.

Primo juni avholdes et møte sammen med ordfører og rådmann hvor den foreliggende rapport blir tatt opp og prosessen videre blir beskrevet.

Det er mye som tyder på at det primært er to kommunale seksjoner som blir berørt - Teknisk Drift/FREVAR samt Plan- og miljøseksjonen. Begge seksjoner er underlagt Teknisk Utvalg.

4. Tema som bedriftene og kommunen kan samarbeide om

Fredrikstad kommune har tre mulige roller:

- Myndighet i henhold til lover og forordninger - myndighetsutøvelse
- Samarbeide om spesifikke saksfelt der kommunen har beslutningsmyndighet
- Være lagspiller i forhold til å påvirke statlige bestemmelser

4.1 Samarbeid som konkurransefaktor

Bedriftene ønsker et bedre samarbeid med kommunen for å bedre sin konkurransesituasjon og motvirke effektene av statlige toll- og avgiftsbestemmelser.

Bedriftene legger meget stor vekt på forutsigbarhet og trygghet mot overraskelser.

Det må to parter til for å få til samarbeid.

4.2 Saksbehandling

Effektiv saksbehandling vil resultere i - og er en forutsetning for at - økt verdiskaping og økonomisk vekst skal øke raskere.

Tiden og ressursene som går med fra søknader utarbeides til at investeringen gir avkastning må bli vesentlig kortere. Ting går for seint og koster for mye.

Bedriftene har behov for å minke papirarbeidet slik at de kan fokusere på det de egentlig skal fokusere på: bedre og mer lønnsom produksjon.

4.3 Kommunikasjon som problemløser og forebygger

Kommunikasjon skaper tillit og forebygger misforståelser.

God dialog vil løse mange problemer. Partene snakker sammen for sjelden. Må være vilje og evne til å forstå problemstillingene.

Forutsetter at kommunen styrker sin kompetanse innen fabrikktekniske områder og at næringsmiddelbedriftene er villige til å bruke tid til dette. Avklare hvor hen skal kompetansen sitte.

Hvordan lære av tidligere utflagginger?

Hva må gjøres for at kommunen og næringsmiddelbedriftene skal holde hverandre oppdatert om muligheter, endringer, forbedringer, unngå overraskelser og lignende?

Hvordan kan kommunen - gjerne i samarbeid med næringsmiddelbedriftene - påvirke nasjonale instanser? (toll, investeringsavgift, mv., mv .)

4.4 Langsiktighet

Hvilke langsiktige fremtidige krav vil kommunen og næringsmiddelbedriftene bli stillet overfor? Tydeliggjøre forventninger begge veier.

Store tunge investeringer krever flere års tilbakebetalingstid. I enkelte tilfeller helt opp til eller mer enn 20 år (fjernvarme, renseanlegg og bygninger). Industrien vil ikke ha overraskelser slik at en unngår feilinvesteringer.

Bedriftene har et sterkt behov for at kommunen har langsiktighet i sine planer slik at fremtiden kan planlegges "best mulig" for bedriftene.

Utarbeide konsekvensanalyser for eksempel:

- Hva skjer og hvilken betydning vil fortsatt utflytting ha?
 - For næringsmiddelbransjen
 - For kommunen
- Hva skjer med næringsmiddelbedriftene når internasjonale og nasjonale miljømål iverksettes?
- Komparative studier mellom Østfold, andre norske fylker og industriområder i utlandet.
- Fremtidige krav fra EU, Næringsmiddeltilsyn, Miljøverndepartement, mv., mv.

4.5 Visjon

Fredrikstad kommune må ha en visjon som gir uttrykk for hva en ønsker seg av næringslivet i kommunen. Gjerne sammen med Sarpsborg kommune.

Visjonen må være aktiv og gi uttrykk for litt overordnede tanker fra kommunene og hva kommunene vil satse på i fremtidens næringsliv. Det må bety noe for bedriftene å være lokalisert til de to kommunene.

5. Tiltak

5.1 Samarbeid

Utvide proaktivitet fra både bedrift og kommune om felles utveksling av informasjon på et tidligst mulig stadie. Dette kan for eksempel være å informere om innholdet i kommunale budsjetter allerede når dette foreligger som forslag (ca august?) og ikke vente med denne informasjonen til det er formelt vedtatt (desember?). Det er behov for regelmessige møteplasser i forbindelse med mulige endringer i lokale rammebetingelser for bedriftene.

5.2 Saksbehandling og avgiftsnivå

Når det gjelder saksbehandling kan man kanskje få bedre kravspesifikasjon fra kommunen, og informasjon om hva som er "normal" saksbehandlingstid.

Eller ennå bedre; få en garanti vedrørende saksbehandlingstid. Egne nøkkelpersoner for behandling av søknader fra bedrifter. Bedriftene ønsker et nærmere og tettere samarbeid med kommunens fagfolk for å redusere kostnadene knyttet til vannforsyning og avløp.

Bedriftenes verdiskaping er ofte knyttet til mulighetene for å realisere byggeplaner på kort tid. Kommunen bør etterstrebe å bli kjent som en *etableringsvennlig* kommune, dvs bli kjent for rask behandling og moderate avgifter –. Raskere behandling i kommunale organ ved siden av avgiftsnivået er derfor et av de viktigste konkurransefortrinn Fredrikstad kan skaffe seg for å sikre at bedriftene blir i kommunen. I denne sammenheng vises det til kommuner som leverer "totalpakker" for nyetablering. Samme type tenkning burde gjelde også for bedrifter som ønsker å utvide/effektivisere sin produksjon for å øke verdiskapingen.

5.3 Kommunikasjon

Kan man avlaste bedriftene med kommunal, statlig og internasjonal byråkrati? Opprette en sentralisert kommunikasjonsenhet for innhenting, tolkning, videreformidling og etterfølgende bearbeiding av informasjon og sakspapirer. Kanskje kommunen bør vurdere samarbeid om opprettelse av et "handelskammer" i regionen/fylket?

5.4 Langsiktighet

Formidle kunnskap om vedtatte rammebetingelser som for eksempel 12-årige kommuneplaner, 4-årige handlingsplaner, 1-årige virksomhetsplaner, reguleringsplaner, byplaner, ATP-NG, og andre relevante planformer....

5.5 Visjon

Bedriftene og kommunene kan sammen, eller hver for seg, lage informasjonsmaterieell (brosjyrer, webside etc...) som skal formidle tanker som: "Dette vil vi, og slik skal vi gjøre det!" "Slike bedrifter vil vi ha, og slik skal vi lokke bedriftene til oss, og slik skal vi beholde dem!"

Bedriftene ønsker sterkt å holde til i en kommune som "setter pris på og strekker seg" for å bidra til økt verdiskaping lokalt.

Kanskje bør kommunen vise i handling gjennom konkrete "seviceerklæringer" at det både finnes visjoner, handlingsvilje og –kraft i forhold til å samarbeide om en bedre verdiskaping i framtida.

Oppsummering per 19. april 2002:
Rammebetingelser - stikkord - næringsmiddelbedrifter i Fredrikstad

Skatt og avgifter

Investeringsavgift

Gudesen: Helt uforutsigbar.

Arbeidsgiveravgift

Beskatning av resultatoverskudd

Framføring av resultatunderskudd

Kommunalt byggesaksgebyr

Maritim Food: Kommunen må yte hjelp til saksbehandling

Kommunalt tilknytningsgebyr

Kommunal vannavgift

Denofa: Vi er storforbruker av vann.

Alternativer vurderes. Rabatt for storforbrukere.

Maritim Food: Tredje høyest betydning. Er ikke alfa omega for å bli i Fredrikstad.

Gudesen: Storforbruker av vann som går inn i våre produkter:

For tiden er dette: NEN ca 20 000 kbm/år

Bakeri ca 4 000 kbm/år

Baguetten ca 1 000 kbm/år

Storforbrukere må rabatteres!

Engelsviken Canning: Prisen må trappes ned ved økt vannforbruk.

Kommunal avløpsavgift

Maritim Food: Tredje høyest betydning

Stabburet: Uforholdsmessig høyt for storforbrukere Flat takst !

Gudesen: Alt for høy avløpsavgift. Nå blir plomberte målere installert.

Denofa: Vi har kun sanitært avløp til kommunen. Prosessavløpet går til biologisk rensing på FREVAR.

Engelsviken Canning: Prisen må trappes ned ved økt volum.

Kommunal deponeringsavgift

Kommunal eiendomsskatt:

m/driftsutstyr

u/driftsutstyr

Statlig emballeringsavgift

Statlig energiavgift

Statlig importavgift

Miljøkrav

Stabburet: Samkjøring av rapporter med SFT og SSB og Teknisk Drift.

Konsesjon

Utslippstillatelser

Engelsviken Canning: Se punkter lenger ned.

Stabburet: Kravene som stilles må være relevant for bedriften. For eksempel bundet kontra oppløst KOF.

Kun målinger som er relevante for bedriften skal/kan analyseres.

Produktspesifikke utslippskrav

Denofa: Ikke aktuelt med påslippsavtale med kommunen siden prosessavløpet går til FREVARs biorensanlegg.
Mills: Viktig at kommunen gir teknisk rådgiving - spesielt innen kjemikkompetanse.

Kommunal byråkrati og politikk

Forutsigbarhet

*Denofa: Energos planlegger å bygge et avfallsforbrenningsanlegg på Øra, og selge damp til industrien.
Saksbehandlingen i kommunen trekker ut i tid.*
Maritim Food: Høyest betydning
Gudesen: Svært viktig ved investeringsavgjørelser. Vi mottar svært lite forhåndsinformasjon om avgiftsøkninger hvert år. Ofte må vi konstatere økninger i etterkant. Dette gjør at planlegging vanskeliggjøres.

Papirarbeid pålagt bedriften

Behandlingstid:

*Engelsviken Canning: Effektiv saksbehandling etterlyses!
Ansatte må ha kompetanse og ha anledning til å ta avgjørelser.*

Byggesaker

Maritim Food: Nest høyest betydning
Mills DA: Byggesaken - nytt fryseler ble saksbehandlingstiden så lang at søketiden gikk ut. Ny søknad måtte gjøres !
Gudesen: Det tok et 1/2 år i ren ventetid for en byggesaksøknad som gjaldt en 4x8 meter tunnel mellom 2 eksisterende fabrikkbygninger.

Endringssaker

*Engelsviken Canning: Altfor lang saksbehandlingstid og for mye papirarbeid.
Kommunen bør gi råd om dimensjonering og valg av utstyr ved utvidelse av driften og ved nyetablering.*

Bestemmelser/regler knyttet til:

*Stabburet: Dette er meget vanskelig å budsjettere da tallene kommer for sent i forhold til budsjett og frister. Bedriften lager budsjett for kommende år i august måned. Kommunestyremøte er først i januar måned i budsjettåret og da fastlegges de kommunale avgiftene.
Etterregninger for vann, kloakk og tilleggsavgift må kommunen forskyve til året deretter slik at bedriften får mulighet til å justere sine priser før det er for sent.*

Vann

*Engelsviken Canning: Vannet holder ikke jevn kvalitet.
Hvorfor må vi ta prøver å sende disse til Borg for testing? Har ikke bedriften krav på rent vann?*

Avløp

*Engelsviken Canning: Registrering av påslipp til kommunalt nett. Teknisk Drift ber oss om å svare på et 8 siders spørsmålsskjema med 3 ukers svarfrist. Flere av spørsmålene kan TD selv svare på. Etter henvendelse fra oss vil kommunen nå komme å sjekke vår fettutskiller.
Ved en tilfældighet ble plombert måler installert for 5 år siden.*
Mills DA: Vi var ikke klare over at vannmåleren må være plombert for å få

reduisert avgift. Hvorfor ble vi ikke opplyst om dette ? Vi tapte 200.000,- per år i 4 år grunnet dette.

Gudesen: Vannmålere med plombering installeres nå.

Renovasjon

Denofa

Gudesen: Renovasjonsavgiften er altfor høy til tross for at vi har kildesortering.

Stabburet: Dette er rimelig forutsigbart. Dog, FREVAR er dårlige med å komme med informasjon, orientere og fortelle. De er lite synlige.

Vei

Statlig byråkrati og politikk

Tollsaker:

Import

Gudesen: Altfor høye avgifter! Gjelder spesielt spesialkorn som ikke lar seg dyrke i Norge og heller ikke lar seg erstatte med norsk korn.

Eksport

Maritim Food: Toll på foredlede sjømatprodukter til EU

Engelsviken Canning: Toll på foredlede sjømatprodukter til EU

Gudesen: Eksportavgiftene er enda høyere enn importavgiftene. Hvis vi hadde hatt baguettefabrikken i for eksempel Strömstad, så hadde vi kunnet leverere varene billigere i Norge enn det som er mulig i dag fra eksisterende produksjonsanlegg på Torp.

Støtte

Tilskudd

Garantier

Informasjon om kommunale støtteordninger

Gudesen: Viktig at kommunen orienterer om dette slik at vi kan styrke næringslivet i regionen.

Informasjon om statlige og internasjonale støtteordninger

Assistanse og service (arbeidsbesparende for bedriften)

Veiledning

Rådgiving

Tilrettelegging for:

Maritim Food: Er industrien til for Fredrikstad eller er Fredrikstad til for industrien? Fordi Fredrikstad kommune ikke kan flytte så må kommunen legge forholdene til rette for industrien. Kommunen må således sørge for at industrien blir i Fredrikstad.

Bedriftssamarbeid

Arbeidskraft

Opplæring

Industriarealer

Infrastruktur

Denofa: Spesielt transport. Primært forbindelse til E6. Kommunen må sørge for at de får beholde det de har i distriktet.

Renseanlegg

Næringspark

Skoler
Barnehager
Boligtomter/-felt

Hvorfor er bedriften lokalisert til Fredrikstad ?

Maritim Food: Historisk betinget, lokalt eierskap !

Stabburet: Lokalisert i Fredrikstad med bakgrunn i at grunnleggeren var fra byen.

Pizzafabrikken ble lokalisert til Stranda grunnet SNDmidler.

Juícefabrikken ble lokalisert til Vestlandet grunnet vannprisen.

Engelsviken Canning: Tradisjon - vi har vært her i alle år.

Mills DA: Siden tidenes opprinnelse i 30-åra. Tradisjon med margarinfabrikker overalt hvor der var hvalfangst. Har samarbeid med Unilever siden 30-åra.

Har store investeringer i prosessutstyr og ett produksjonssted i Norge.

Gudesen: Grunnlagt her 1922 og fortsatt lokalt eierskap

Denofa: Ble bygd i 1912 basert på hvalolje.

Hvis katastrofen er framme og bedriften for eksempel brenner ned - hvor vil da produksjonen bli lokalisert ?

Denofa: Det skal mye til for at hele virksomheten rammes samtidig. To uavhengige fabrikker - et

raffineri og et Xverk. Det er ikke sikkert at det som brenner blir bygd opp igjen.

Maritim Food: Eventuelt innen EU/Sverige.

Sterk tvil om å sette opp fabrikken her igjen.

Stabburet: Mesteparten av produksjonen ville antakelig bli flyttet til Sverige.

Unntatt ferdigvarelageret.

Engelsviken Canning: Skagen Danmark

Mills DA: Ferdigvarelageret bygges opp igjen.

Hvis fabrikken brenner - da blir det import. Eierne - AGRAkonsernet/Unilever - vil avgjøre hva som vil skje videre.

Gudesen: Eventuelt deler av produksjon til EU/Sverige

Hvilken del av produksjonen kan være aktuell for utflytting fra Fredrikstad ?

Maritim Food: Fiskemat & skalldyr i lake

Røkelaks blir i Fredrikstad hvor kunnskapen er. Vil kreve for store investeringer å flytte denne.

Stabburet: Pr. dags dato er produksjon av ferdigretter, det produktet som er foreslått flyttet til Sverige. Blir flyttet ultimo 2002 grunnet økonomi og stordriftsfordeler.

Engelsviken Canning: Hele produksjon. Vi vil beholde bygget og eventuelt endre bruken av dette.

Mills DA: Ikke noe. Alternativ vil være nedleggelse av enkelte enheter grunnet dårlig lønnsomhet.

Gudesen: Baguettfabrikken og deler av bakeriproduksjon.

Denofa: Ikke aktuell problemstilling.

Og, hvorfor ?

*Maritim Food: Tollproblematikk, rammebetingelser, tilskuddsordninger, rikelig tilgang på arbeidskraft
Staten tenker ikke fisk og fiskeforedling. Tollavgiften er flere ganger større enn lønnskostnadene for å produsere skalldyr i lake etter at eventuelle tollfrie kvoter er brukt opp.*

Stabburet: Anlegget i Sverige har allerede en større produksjonslinje enn det vi har og

har kapasitet til å ta dette.

Lønnsomhet er avgjørende for valg av produksjonssted for nye produkter.

Hermetikk er unntaket grunnet allerede foretatte investeringer.

Engelsviken Canning: Uforutsigbarhet på skatter og avgifter i Norge.

Kommunale avgifter er for høye.

Enklere å importere og eksportere varer til og fra Danmark i EU.

Finnes ikke langsiktig strategi i den norske finanspolitikken.

Tollproblematikk

Billigere arbeidskraft i Øst-Europa.

Beskatning av bilbruk.

Gudesen: Tollproblematikk - forhøyet importavgift på råvarer

Rammebetingelsene er for dårlige, likeså støtteordninger.

Prisene på korn er mye lavere i EU enn i Norge.

Denofa: Ikke aktuell politikk.

Mills: Enkelte produkter blir/vil bli importert grunnet små volumer og at de krever relativt store investeringer hvis de skal produseres her. For å produsere produkter lønnsomt i Norge kreves at det finnes et marked for disse her. Det vil si at kravet til investeringer er det som primært blir avgjørende for hvorvidt produksjonen blir lokalisert til Norge eller til utlandet. Små volumer blir kjøpt inn fra utlandet.

Hva må til av kommunale tiltak for at bedriften skal øke verdiskapingen enda mer ?

Denofa: Bedre tilrettelegging av infrastruktur, spesielt veisektor.

Kommunen må sørge for at Energos får byggetillatelse slik at Denofas kostnader senkes.

Maritim Food: Forutsigbarhet & samarbeidsvilje

Tid er penger!

Kommunen bør skaffe folk med praktisk industrikompetanse for å kunne kommunisere og spille på lag med industrien.

Kommunen må forstå problemstillingene til industrien.

Kommunen må legges til rette for industriell virksomhet.

Det må skapes debatt om norske avgifter. Vi har kun 30 MNOK på eksport og det er begrenset hvor mye tid som kan brukes på dette.

Politikerne må bli mindre vinglete. For dustete og skaper irritasjon. Må gjøre byen attraktiv for attraktiv arbeidskraft.

Utdanningsinstitusjoner (-miljø) vil være positivt for byen. Må få til lokalt forankret arbeidskraft.

Næringsmiddelutdanning må lokaliseres hit.

Tomter og eiendommer må legges til rette.

Stabburet: I og med at vi er en del av et større konsern er det litt vanskelig å konkretisere dette.

Større rettferdighet hva gjelder pris på ferskvann og avløp. Prisen per kbm må reduseres ved økt volum.

Kan tenke "spleiselag" med kommunen på investeringer til renseanlegg og/eller biobrenselanlegg for damp. Forutsetter langsiktig avtale som gir forutsigbarhet om pris og kostnader. Må være relevant til egen interesse. Opplæring av spesielt næringsmiddelindustrioperatører og også el.mekanikere og pølsemakere.

Engelsviken Canning: Kommunal saksbehandlingstid og papirarbeid må ned.

I Skagen tar seg kommunen av papirmølla.

Kommunen må tenke på at bedriften er en kunde og tenke i slike baner.

Vi kan tenke "spleiselag" med kommunen forutsatt at vi får noe igjen. For eksempel fast pris på vann i en årrekke, ditto på avløp og/eller renovasjon og/eller elkraft.

Kommunen må ta hensyn til at vi er en liten bedrift og at vi trenger rådgiving, veiledning, lab.tjenester og lignende.

Mills DA: Bedre infrastruktur. For eksempel blir tankbiler oppholdt på Svinesund.

Langsiktig strategi blant annet fremtidige avløpskrav og hvordan eller hvem står for investeringene. For å kunne være sammen om investeringer kreves forutsigbarhet og kommunikasjon med de rette personer.

Temadager for gjensidig informasjon, samarbeid og oppdatering. Gjelder spesielt Teknisk Drift.

Koordinator i kommunen som hjelp til industrien. Kommunen bør peke ut en kontaktperson.

Mangel på kompetanse er tosidig. Ikke gjort noe siden begynnelsen på 90-årene. Kommunen bør stille med etablerings- og endringshjelp mot det tekniske (gjelder fabrikker) for å kunne kommunisere.

Gudesen: Bedre infrastruktur og tilrettelegging

Informere om muligheter, endringer og kommende forbedringer. Dette krever at kommunen informerer om hva som vil komme i framtiden (=framforholdning).

Hvordan jobber Fredrikstad kommune på lag med bedriften ?

Denofa: Vi har egentlig et greit forhold til kommunen. Næringsseksjonen virker forholdsvis aktiv, men hva med konkrete resultat ?.

For mange baller i luften samtidig ? Masse forum som "popper opp". Det er begrenset hvor mange utvalg, forum, nettverk, høringer mv. som en har anledning til å delta i. Deltakelsen må ha en helhjertet mening.

Alt som kan bidra i positiv retning er interessant. For eksempel kan Denofa bistå med å finne de rette kontaktene inn i Orkla- konsernet.

Denofa må prioritere sin kjernevirksomhet og være kostnadseffektiv. Det som andre kan gjøre bedre blir kjøpt inn.

Maritim Food: Kommunen har ikke bidratt med noe til nå !

Vi opplever irriterende adferd. For eksempel ved at kommunen fjernet 10% fradrag i avløpsvannet uten å si fra på forhånd.

Stabburet: Det blir fra "sak til sak", men vi hadde ingen god dialog i forbindelse med fastsetting av eiendomsskatten, særlig vedr. driftsutstyr. Vi har vel et inntrykk av at "det kommer litt an på" hvem som er saksbehandlere i enkeltsaker, men vi har vel aldri, etter hva jeg kjenner til, hatt noen store problemer i så måte.

Mills DA: Saker kommer som overraskelser.

Trenger mer hjelp fra kommunen når det gjelder oppfølging, gjøre rett, mv. for eksempel rensing av fosfor. Hvilke er de langsiktige fremtidige kravene? Mye frem og tilbake hva gjelder fjernvarme. Her må en ha 20 års horisont. Damp eller hetvann ? Usikkerhet og uforutsigbarhet har forårsaket utsettelse av investeringer. Nå er det blitt for sent for hetvann.

Mye frem og tilbake. Innen prosessindustri er det normalt å ta en beslutning og så å forholde seg til dette i mange år fremover. Kommunen må gjøre veivalg som industrien kan forholde seg til over tid. Minimum med 5 års horisont.

Gudesen: Vi kan ikke se at kommunen har bidratt med noe på lag med oss til nå.

Engelsviken Canning: Vi opplever å få gult vann med småsteiner ved spyling av det kommunale vannledningsnett. Beskjed må gis til bedriften på forhånd!